

# Latwēeschu Amises.

92. gada gahjums. ◊ Iznahk 7 reises nedēlā, arī svehtdecnās.

**M a f f ā:**  
Rīgā un Jelgavā eksp. fanemot  
par 1 gabu . . . 2 rub. 20 kap.  
par 1/2 gabu . . . 1 " 20  
par 1/4 gabu . . . — " 60

**M a f f ā par pasta pēsuhtot:**  
par 1 gabu . . . 3 rub. — kap.  
par 1/2 gabu . . . 1 " 50  
par 1 mehņ. . . — " 25

**M a f f ā uz ahrsejemem:**  
par 1 gabu . . . 10 rub. — kap.  
par 1/2 gabu . . . 5 " 80  
par 1/4 gabu . . . 2 " 50  
par 1 mehņē . . . — " 80

**Sludinājumi maffā:** par 14<sup>da</sup>  
rakstu rind. 10 f., 1. pusē un 12 f. 30 f.  
Adrešes mainās maffā 10 kap.  
**Rūmurs maffā 1 kap.**

**Redakcija un ekspedīcija:** Rīgā  
Baltu eelā Nr. 30.  
Telefons Nr. 83-60.  
Pasta kastīte Nr. 286.

Nr. 46.

Svehtdeen, 17. februari.

1913.

## Svarīgākais no fatura:

Wisangstakais restripts.  
Turcijas kritiskais šohwollis.  
Amnestijas jeb apšahloshtanas leeta.  
Spantija wehlas pēstleetes trešjamehtibai.

## Wisangstakais restripts, dots uz Wina Augstības Bucharas Emira wahrda.

"Zuhju Augstība! Zaur Wiswarenā Deema prahtu 1910. gadā nomira Zuhju Augstības tehws, Emirs Seids Abduls-Ahads-chans un Zuhju Augstība ušnehmās Bucharas chanistes pahrwaldishanu. Man bij preeks redset, ka, — staigajot Zuhju tehwa pehdās, kusch bij eeguwis Deema meerā dufoichā leishara Aleisondra III. pastahwigu labpatiku un Manu negrosigo labwehlibu zaur sawām puhlem, par nodibinajuhos atteezibu uštureshanu pret Kreeiwiju, par lahrtibas un meera uštureshanu Bucharā un par sirdsneezibas un ruhpnenezibas atuhstibu. — Zuhju Augstība reise ar to peenehmāt stingru apnemshanos, iswest wisus tos nodomus, kuri weiznātu wisu dshwes apstahktu ušlabošanas chanistē. Par sawas seiwishlas labwehlibas sismi pret Zums un par pēsmīnu Romanowu Rama trihsšimts gadu waldishanas jubilejas leelajām swinibu deenam, Es dahwinu Zuhju Augstibai Manu gimēni, kas irotata ar brilhanieem preeksch nehjashanas uš kruhtim. Un lai Deems Kungs Zums dod špehku un panahstumus, ka lai Zuhju gudrās ruhpes par Zuhju pahrwaldamās tautas lablshjību jafanetu ar tagadejam dshwes prasibam un Keisarišās Waldbibas ušstāteem, un wairotu un stiprinātu Bucharas chanistes labklahjību un ušplautshanu leelās Kreeiwu Walsts opjar-dshbā. Pakeetu Zums negrosjami labwehltigs."

Uj originala ar Wina Keisarišās Majestates tolu ušrakstīts:

Zarstojē Selā,  
15. februari, 1913. gada.

"Rifolajs."

## Romanowu Rama 300 gadu waldishanas jubileja.

Bucharas emirs, kas eeradees Peterburgā uš jubilejas swinibam sawas switas un winam pēsko-mandeto perjonu pawadidā 15. februari isbrauzā uš Zarstojē Selā, kur no pēstahmes tos gaima eipa-shās nowēda uš Seelo Zarstojē Selas pili. Šche atbrauzējus jarehna Gulma wirsmarichals, Wisangstakā Salwa ministra weetas ispidiājs un wirszere-monijmeistars, kusch emiru eewēda Wina Majestates telpās.

Peħz kahda brihscha Wina Majestate lihds ar emiru isnahza portreju sahle. kur emirs Wina Majestates stahdija preekschā sawas switas lozektus. Tad Kungs un Keisars lihds ar augsto weesi dewās blakus sahles, kur bij isstahditas dahrgas emira dahwanas Keisarišai Gimenei. Peħz tam pill bij Wisangstakās brokastis. Pēe galda pa labi no Kunga un Keisara sehdeja emirs. Pēedalijās arī ministru preekschneeks, tara un ahrleetu ministri un wehl daudj augstu amota perjonu, kā arī emira switas lozetti.

Peħz meclasta emirs atgreesās Peterburgā.

Wostawas ihšo terminu kredita eestahbes no-lehmuschas Romanowu Rama 300 gadu waldishanas jubilejas gadījumā dahwinat Wina Majestates Kungam un Keisaram preeksch labdaribas noluhkeem peħz Wina Majestates eestateem 1 miljonu rublu. Šchui noluhkam tad arī jau dota Wisangstakā atkauja. Dihds ar to Wina Majestates Kungam un Keisaram labpotizis dot sawu Wisangstakā atkauju, lai minētās dahwanas pahneegshana notiku zaur ihpahju deputajiju no mineto krediteestahju preeksch-stahweem.

15. febr. walsts domes pristawu telpās atkrahda biferu isdoschana preeksch domneeteem, kas pēedalisees pēe swinigā jubilejas deemkalpojuma 21. febr. Ka-janas katedralē.

## Turcijas stahwollis kritiskis.

Riamila-pascha ministrijas gahshana un jaun-turku stahshanas pēe waldibas stuhres naw Turcijai nekahda labuma atnesuji. Riamils-pascha uš teel-walstu preekschlitumu bij ar meeru atdot Adrianopoli bulgareem, bet par to Turcija tad wehl paturetu Eiropā plahshos jemes gobalus pēe Konstantinopoles un Marwora juhās. Jaunaturki deht Adrianopoles nodomatās aidošanas gahja Riamila-pascha ministriju, apshlija ušuret Adrianopoli Turcijai un uš-sahla deht tam no jauna fara darbūs. Tagad, tad redjams, ka Adrianopole tomehr naw turama, ka zaur fara atjaunojshonu Turcija zeech tikai saube-jumus un panahkumi u nekahdi naw paredjami, wijs nemeers Turcijā greschās pret fara turpinas-ichanu un pret fara darbu atjaunotajiem jaunur-keem. Pret peħdejiem jau agrat fastahdija pretpar-tiju turku naz onalisti, jeb arī waretu teikt wezturki, un gahja jaunurku ministriju. Kaza špehla wez-turku parijas ofizeeri ir fastahdijuchi jabeedribu jem nowauluma militar-lihga jeb jabeedriba, kura no jauna sahla sparigi riklotees pret jaunurkeem. Nemeera gars tantā un fara špehla un naudas truhkums walsts sahje tagad, tā rahdas, neaturami špech Turciju uš pēetahpshanos un meera slehghānu.

Prenahktshas schahdas telegrafijas sinās:  
B u f a r e s t ā, 29. (16.) febr. No Konstanti-nopoles sino, ka Adrianopoles garnijons wehl sa-shahwot no 40,000 wiħreem. Konstantino-pole sahla baiditees, ka sturmeschanas gadījumā Adrianopole wairs ne-waretu turetees. Seelwesirs jarehmis no militar-jabeedribas ofizeereem daudj beswahrda weh-stu'u, kurās praja wina atlahpshanos, bet preteja gadījumā apdraud wina ar nahwi. Jaunurku ko-miteja sper solus pret militar-jabeedribas warbuhtigo wreerwoluziju. Uš fara tejas pawehli wakar ap-zretinati 8 ofizeeri. Galipoles armijas ofizeeru leelakā dala naw meerā ar jaunurku komitejas dar-bibu. Enwers-bejs needroschinas atlahk fara fugi. Jaunurki zenjhas dabut floti sawā pusē. Stah-wollis loti jarechgiis. Jaunurku listenis atfarajas no armijas.

## Dshwes atwaros.

Romans is Peterburgas dshwes.  
(Turpinajums.)

Pasihstamu winai bija bej gala. Lehsnā jubraba waje, kas sahweja weegu istabā uš glihta galdina, weenmehr bija lihds malam pilna ar paschām dajchadām wistartem. Tur bija juku jukam gan seeweeshu, gan wihreeschu wistartis, — eewehrojāmu tituletu gimēnu wahrdi jauzās ar dajchodu selta ruhpneku un zitu finansu duhshu wahrdeem. Pasihstamo mahsklineetu wahrdi ar ka-reiwju wahrdeem; tad kahda zeenijama gimenes tehwa ar lahdsos tumshas perjonas u. t. t.

Bet peenemamo deenu winai nebij. Katram, kam pēe winas bij kahda wajadsiba, bij ta jaap-melle, kad ta zaur wehstuli tam noteiza jafishchanos. Tad wina luhdsejam dewa ihpahju audienci, kurā tas winai wareja isheikt sawu wajadsibu.

Un schahdu wajadsibu droshji ween bij wijai daudj, jo generaleenei katru deenu bij jadod leels pulks audienschu. Dajchreis gadijās, ka peenemshana weena peħz otras ilga no pulstien 10 rihā lihds weenam nati. Apmekletaji eeradās weens peħz otra, katrs sawā noliktā stundā un sehdeja weesu istabā, lihds liwreja tehrcpiais sulainis atwehra durwis un teiza:

— Ruhdsu!

Dajchreis igadijās arī tā, ka apmekletajs ee-nahza pa galwenajām trepem, bet isgahja pa ween-lahrschajām, uš kurām nebij ne pulu, ne statuju. Tas ita darits tapeħz, lai nenotistu nepatishamas jafishchanas. Un tagdās eepreeksch paredset un wehl laikt nowehrst bij generaleenei ihpahshas špeh-jas. Tapeħz, ja pēe generaleenes audiencē jau bij lahds apmekletajs un weegu istabā eeradās jauns, tad generaleenei par to nesinosa wis sulainis, bet gan ihpahja istabas meita, kura peenayga pēe winas

un tai eeshchustēja par to ausi, islikdamās, ka stahsta kaut ko par jaimneezibas leetam. Generaleene tad ozmirkli padomaja un tad tāpat klusi atbildeja istabas meitai, ko darit un ta tad schis instruhcijas nodoma tahlak sulainim.

Winas darbības lauks bij toti plahshs un tapeħz ta bij weenmehr loti aijuenta un tureja dahrgu sawu laitu. Seeteem wahrdeem audiencē nebij weetas, Bij jarunā ihfi, noteikti un šlaidri.

Winai bij slawens pawahrs, busetē bij leels krahjums paschu dahrgako un labako wihnu, bet pusdeenas meclastus un wakarinas, tā arī weesibas ta nekad nerihkoja. Ja arī dajchreis pēe winas bij weesi, tad tikai diwi, trihs personas, daudj ja tshairas, kuras eeradās sawās wajadsibās, kad ar generaleeni jau eepreeksch bij norunajuchi ir deenu, ir stundu, tad janoteek schahdam intimam wakarām. Un leelās jabeedrišās ballēs un wakaros generaleene nekad nerahdijās. Tikai reumis winas kareete ap-stahjās pēe kahdas eewehrojamas pawegas damas nama; un tas notika tikai weentahrschās darba deenās un ne swehtos. Tahdās reišs sulaineem ita pawehlets neweenu nepeelais, lihds generaleene nebij beigusi sawu intimo opzeemojumu. Un ja kahds aif sinkahrbas gribeja ispehtit, kam peeder pēe wahrieem apstahjušs kareete, tad eedretetis su-tjcheeris tikai laloniski atbildeja: "kungeem" un — tas bij wijs. Bet dajchreis arī nelo neatbildeja un tikai swilpodams raudshjās pawijam uš zitu pusi.

Sawā sinā generaleene bij loti eewehrojama perjona. No winas wisti bijās, rahdija winas preekschā tai dshlu godbijibu un gandrih Katram, majakais reišs muhschā, peħz winas bij wajadsiba. Gemesis tam bij gluschi weentahrschās: generaleene sinaja wisus jabeedribas noslehpumus, un ne tikai tos, bet wisvahr wijas, lai kahdi tee arī nebuhtu. Dajchadas gimēnu atteezibas starp wihru un seewu, jahz ba un nefatiziba, nodomi un noluhiti, domas un pahrliezibas, ašeras un dajchadi nedarbi un beidjot

wisa slepenā Peterburgas kronika, — ta, rau, bij winas bagatiba.

Bet pēe tam japeeshmē, ka winai bija weens truhkums, — ta neprata tā plahpat, tā to seeweete parashi mehds darit. Welligas tentas nekad nenahza pahr Amalijas Botapownas luhpam. Ko wina sinaja, to wisu glabaja pati pēe sewis.

Turpretim, ja kahdam bij ihsta wajadsiba peħz winas sinachanam, tad tas tās arī wareja dabut no generaleenes. Bet ja winai to truhla, tad ta bija weenmehr gatawa winas eewahst. Tikai to wina darija tad, ja bijo zeriba uš sinamu pretpalā-pojumu.

Kahds pawedeenus un lihdsellus wina pēe tam leetoja, to lasitaji dabūs wehlat sinat, kad schi generaleene sahš darbotes sawā lomā, israh-didama sawas špehjas un waru.

## 16. Brunneeks bej bailēm un lauma.

Schadurktis jau sen pirms sawām lahjam bij pasihstams ar Amaliju Botapownu un winam ne weentreis ween jau bij bijusi wajadsiba peħz winas audiencem. Ari generaleene bija pret knaju loti laipna, tā pret smalku un galantu apmekletaju.

Knašs tagad winai rakstija uš sawas wihtkartes, ka winam ir neatleelama un speediga wajadsiba peħz winas audiencēs un nosuhitja tai scho kartian augschā ar schweizaru.

Peħz befmī minutem winch jau bija pēe-nemts.

— Eedomajatees tikai, schodeen pēe manis is-lifta meitene! — winch teiza ehrti apsehjdamees, tā jau nama mahtes labš pašina.

Amalija Petrowna uš to tikai pamahja ar galwu, itā teikdama:

"Sa-a . . ."

— Par scho pahrsheigumu man naw ne majakā preeka!

Don dōnā, 29. (16.) febr. Behz peenahlfuchām sīnom Turzija atdōs Adrianopoli. Neitera agentura sīno, ka baumas par meera no- slehggjānu nahkot no weetejeem, tā ari no ahtjenu awoteem. Turju aprindās paredj drihju meera no- slehggjānu. Beribas uš to augot. Turzijas jaunā atbiide, sagaidams, šaturešot peenemamus preefch- likumuš. Surunas Sofija wedot por pagaidu meera lihgumu, turjch para stams uš kōza lauka pirms galiga meera noslehggjānas.

Sinas, redjams, stahsta par Turzijas nespehku, turpinat lazu. Ari no aultuma breejmigi zeešot turju armija un autsums un leetus un sneega ne- gaisj ari kawejoj pehdejās deenās wišus laza darbus.

### Gekschjeme.

#### Latweefchu Beedriba Peterburgā

šwin riht, 18. februari, fatuus 20. gada swehtkus. Šchi beedriba kopjch 20 gadeem nodibinajūšes sem nošantuma „Peterburgas Latweefchu Sawstarpigā Palihdribas Beedriba“, bet wehlat, apstahklem un wajadribam grošotees, pahrdēhwejušes — paplajchi- not statutus — par „Latweefchu Beedribu Peterburgā“. Winai tagad ir pašchai jawš prahwōs nams (Jerfin eelā Nr. 3) ar beedribas waj- jadribam peemehtrotām telpam, un ta jēwišchki pehdejos gados wišpahr darbojušes ar teizamu ro- fibu un kreetnām šekmem. Šawu goda deenu ta nolehmuš šwinet, noturot swehtku šapulzi, kūrā pašneegs plajchaku pahrstatu par beedribas darbi- bu pehdejos 10 gados, jo par pirmajeem 10 ga- deem atteezigs pahrfkats jau agraf dots. Behz pahrstata pašneegjānas un luhgtō weefu apšwei- fumeem šelos kapejš šwehtku meelajts un weefiga šadribwe.

Rowehlam šchaklajai gatwilneezei ari šchajā weetā jo kuplas, dišenas šekmes nahkotnē!

#### Walšs dome

15. februara šehde apšpreca jautojumu par Roma- nomu Rama 300 gadu jubilejas šwinibam, pee tam papildinaja komišijas ištahdato un eefneegto preefch- likumu. — Behz tam nahza apšpreešchānā sozia- demokratu pēpražijums par kratišchānu walšs dome- neefa Berowsta dšiwostli un par wina apzeetina- šchānu. Debatēs, kuras bij wišai ajas, pēdalijās wišwairaf galejee labee un galejee kreifee, pee tam Purichewištšs jalamajās ar jozialdemokratu šchaidst, par to winaš abus ištēhdja uš 1 šehdi. Behz tam balšojot pēpražijumu pēnehma ar 202 pret 89 bal- šim. — Rahšojā šehde 27. februari.

#### Amnestijas lectā.

Cešchleetu ministris R. Maflafowš eefneefšis ministru padomē preefchlikumu, šaišinat par bašcheem kriminaleem un politiškeem nošegumeem pēspreeštos šodus par 2/3; nodot ašmirštibai wišas lectos par Mašestates ašstahrijchānu, un wišus nahwes šodus pahrwehrt latorgā uš 20 gadeem; kas šihmejas uš literarištām prahwam, tad šche amnestija buhtu ištla-

tama jo plajchōs apmehros. Ministru padome šchōs preefch likumus ari aštinuše.

Tablat sīno, ka amnestija neatteefšchotees uš šefošcheem nošegumeem: uš wišeem kriminalnošegū- meem, kas wehl airodas eepreefšchējā ištēhšchānā un ir paštrahdati manifahribas noluhstā, ašstahrot otra dšiwibu; uš wišeem nošegumeem, kas paštrahdati pret seeweetes godu; uš teroristēem; par pēdalijchā- nos pee šlepenām nošeedšigām šabeedribam, kuru no- luhst ir gahst paštahwošchō kahrību; uš Wiborgas uššaukuma lectā notejateem; uš walšs nobewibu; uš laza deenstā stahwošchām perjonam, kas apšuhdšetas uš laza stahwoška likumu pamata; uš štreiku un 1905. gada fuštibas dalibneefseem; uš špeegeem un wišpahr uš wišeem teem nošeedšneefseem, kas šoditi uš šoda likumu 108., 119., 102. un 126. pantu, un uš laza likumu 269. un 270. pantu pamata. —

Turpreti tās perjonas, kas šoditas uš 128., 129., 103. un 104. pantu pamata, wišas baubišchot amnestiju, ištēmot tīfai tās, kuras šoditas uš 103. un 104. pantu pirmās datas pamata.

#### Galigs lehmums jubilejas marku lectā.

tā „Now. Wr.“ sīno, taištis pehdejās deenās. Šah- kumā gan bijis nodomats tās paturet par paštah- wigām, bet pee wīnu dšehšchānās radušchās dašchā- das neehrtibas, kapehž tās pehž jubilejas šwinibu beigšchānās, tīšchot ištēmtas no apgrošibas un to weetā nahfchot žitas.

#### Diwas dšelsšjela katastrofas.

No Radšiwilowas sīno, ka 15. febr. wafarā atējet pašajcheeru wilzeenam no Rudnas pē- stahimes, žaur etera ešploziju aššdedšees un pilnigi šadedšis šahds III. klases wagons, pee kam žeeuščhi wairaf pašajcheeri un 1 kondutors.

Štautajā uš Kuršas dšelsšjela netahli no Ri- rumas wilzeenu pahruwijas weetas šaduhru- šchēes pretščhu wilzeeni. Rogalinats mašhinists, wina palihgš un kondutors. Šewai- noti 15 no wilzeenu apšapotajēem. Šabojati 15 wagoni un abas lokomotiveš.

**Peterburga.** Behz deewšalpojuma Kašanas katedralē bijušchā pilšehtas galwas Glafunowa meefas šwinigi noweda uš Baltijas pēestahtni, no kureenes to ašwēda uš Sergeja-Drihšweenibas klo- sieri paglabajchānai. Pee šehru ganjeena pēdalijās ari cešchleetu ministra beedris Džchunfowšis.

— Kreewijas un Wahzijas pilnwarotee paraf- šija šawstarpējo literaturas konwenziju. Wina stahjees špehšā pehž 8 mehnešcheem.

— Awises „Dim Džietšchēstwa“ un „Prawda“ šoditas laira ar 500 rb.

— Walšs domes presidents M. Rodžjanko luhdšis, loi winam tīftu ašwehleta Wišaugštakā audienze.

— Melnkalnes karaleene Milena atšuhitijusi telegramu šahwu šabeedribas preefch- neefam, kūrā pateizas par Melnkalnei porahdito lihdišuhribu.

— 13. febr., plšt. 12 deenā no mahtšlineefa Kerberga dšiwostka ištēhstufi pa logu un uš weetas noštūšes jauna, apbahwinata mahtšleneeze Sofija

Zwanowna, kura pehdejā laikā šipri ween žeeuščhi truhkumu.

— Plajchās kratišchānas un ap- zeetinašchānas ištahrotas nakti uš 14. un 15. febr. Peterburgā, wišwairaf štrahdneefu rajonos.

**Kronštate.** Šoku tirgotaji eefstinojuščhi jautajumu, šaweent žaur fanolu un žaur Ladogas un Onegas ešereem Šomijas lihzi ar Walto juhru, lai žaur to waretu ištantot Onegas apwidus meefchū bagatibas.

**Wodse.** Pašējta ištēhšchāna par nelahrti- bam Žajnogoras klosteri Priors Reimants un dašchi pawlinu muhtē teef šautti pee atbildibas. Prahwu ištēšās Petrofowā.

**Lubina.** Ugunsgrēhts ištēhšees šch- jeenes žeeumā. Apzeetinatee mehginajuščhi ištahd- burwis. Ššautšis laza špehšs, kas lihdi ar ugun- dšehšjeem apdšehšis uguni. Ššegufchās biwas no- dalas.

**Šijewa.** Maštreemu jeb ukraineeščhu šubam a ištēegts noturet preefch lašijumuš ukraineeščhu walodā.

**Kašana.** Šimstkahtīgā šleplawas Bolbina mištakā Rešchēnikowa (par wīneem abeem jau bija šinotš) noteefata no apgabalteefas uš wīšu muhščhu šatorgā.

**Archangelska.** Par žitu mušinajchānu uš bada štreiku no 16 apšuhdšeteem mašrošcheem 15 no- teefati no juhros laza teefas uš nobošchānu areštāni- rotās uš bašchodeem termineem — no 1—3<sup>1/2</sup> gada, un 1 uš 3 mehnešcheem dišiplinārbataljonā.

**Šiflija.** Pirmās walšs domes loželis R. Šchordanijs šahdā literarištā prahwā noteefats uš 8 mehnešcheem žeeotijni.

### Baltija.

**Pampali.** Žantwara mehnešt šchejeenes ših- kredita eestahdes eerehdnis Wanaga šgš rewideja šchejeenes krahj-aišbewu šaši. Šai gan šafe darbojas tīfai otru gadu, tomehr darbojas ar labām šekmem un rewidenta šgš wīšu šafes darbišu atradiš preefch- šihmigā kahrībā. Krahj-aišbewu šafe nupat šew nopirkufi jaunu tehrauda ugunsdroščhu naudas škapī, jo lihdi šchim nauda tīfa gla- bata mašā šola šašitē aš trim aššchgam. Šeweh- rojot naudas droščhu ušglabajchānu, tagad žaur ugunsdroščhu naudas škapja eeguščchānu, šafes ngulbijuri wairojas leelā apmehrā, tā ka šafe par- dšama leela nahkone!

— Ša—  
No Mihzas. Šestdeen, 9. februari šch. g. no- šika weetejā pagasta namā Mihzas krahj-aišbewu šafes atklahšchāna. Uš atklahšchānu bija eeradees no Šeepajas šihkredita inspektors Wanaga šgš. Par šapulžes wadoni weenbalšigi ištēhšēja Tom- šona šgu. Walde eewehšēja Žahni Abolu, Žahni Ali un Žohannu Aššpuru; par šandibateem ištēh- šēja Mikeli Ranki, Anši Pikeli un Žahni Jehkuli; padomē eewehšēja Behteri Dtanši, J. Žufuru, R. Leju, M. Belneni, štrihweri Šch. Šifnu, Školotaju W. Dahršneeku, M. Sungalu un J. Šaipeneeku. Rewištijas komišijā palika promišors Wehrišch, Dr. Kiršteinš un prahweštis Špebrš. Nolehma mašfat par nougdijumeem 4, 5 un 6 proz. un

### Šihkumi.

Interesantu, gandrihji netizamu gadijumu pašahsta šahda Rujorkas awiše, kuru waretu no- turet par weenlahrščhu išdomajumu, ja sem ta ne- stahwetu pašihstamā šinatau wihra štamilla Pla- mariona paraktš. Gadijums nahzis preefchā wina beedrim ar tā žuni. Šchim wina beedrim, ari astronomam Šchorišcham Grefenam bijis leelš šen-bernadeeščhu fugas šuns, kūrjch loti mišlejis šawu šaimneeku un paštahwigi gulejis pee wina šahjam, kad tas štrahdajis objerwatorijā. Šad profesors ištahjis paštaigatees, šuns to weenabi pawadijis. Pret profesora pašihstameem un pat pret mahjineefseem šuns nebijis wišai laipns: tīfko šahds tam tuwojees, wišch šahzis tuhliā ruhht. Šahdu wafaru profesors gaidija weenu no šaweem ašstenteem, kūrjch loti baidijās no šuneem, kapehž Profesors lizis žuni ištēst no šawas darba ištabas. Wet tā ka ari wina šunde nejuštūšes wišai omuliga šawa wihra šchētrahjchānā drauga šabeedribā, tad ta to ištuhitijusi ar ištabas meitu uš oelas paštaigatees. Wet tīfko profesors atwehrtis burwis uš šawu darba ištabu, tam metees pretim wina šuns, lai pehž paradumam pēspēestu purnu pee šaimneeka rofas. Šad profesors pēešeezees, lai no- glauditu žuni, tas pēpēščhi pašudis. Šeelakā mehā pahreštēgts, profetors tuhliš jautajis šew- wai, kur šuns? Atbilde bijusi, ka tas uš oelas pašluwis sem automobilā un uš weetas šabraufšs, pee kam tas notizis taišni tāni ašumirklī, kad wišch parahdijees profesoram. — Šlamariōns apgalwo, ka šuns tīf loti mišlejis šawu šaimnee- ku, ka wina nahwes ašumirklī no ta šmadšenem atdalijees ihpajchš šluidš, kas parahdijees profe- foram. —np—

**Pirmāis mehginajums.** — Ru, tā tawa jaunā šewina šew pagatarwoja pirmo pusdeenas maltiti?

— Šeeliski! — winaš pat pawahra grahmata pēedega.

**Waw teefa.** — Ja tu, Annin, eemihleši Krahšina tungu, wišch jutīšees, tā no jauna pēedšimis — wišch patš to apgalwo.

— Ru, tas naw teefa: mati winam tīf un tā no jauna nešaugš!

**Kas kaw noder.** — Ir gan buhščhigas tās šustrahšijes!

— Šini, ja winaš laistu wiršū . . .

— Waj šuršeeem?

— Ne, manai šewas mahtei!

— Pee teefas. Šeefnefšis: Šuhs apgalwojat, ka žela šoma nošuda tīfai pehž tam, kad žuhs ar šawu pawadoni jau bijāt eekahpuše wagonā?

Šeefnefšis: Ša, tā.

Šeefnefšis: Un kūrā būhdi žuhs pama- nijāt, ka žuhs pawadona šomas truhšt?

Šeefnefšis: (apmulšufi un ašis nolai- duši, klušt): Behz žeturta šchuhšta.

### Grahmatu plauktš.

Redāžijai pēešuhitita grahmata:

**Племенная книга Балтийского скота.** Составлена и издана Секцією Ското- водства Экономического Товари- шества Латышских Сельских Хозяевъ, по давнымъ контрольнымъ со- юзовъ скотоводства. Выпускъ первый. Рига, 1912. г. (Baltijas lopu žilts grah- mata. Šastahdita un ištota pehž lopu pahrtāgu beedribu dateem no Latweefchu Šaulšaim- neeku Škonomištās Šabeedribas Šop- šopibas Šeštijas. Pirmāis šchjums. Riga 1912. g.)

(Turpmat wehl.)

ņem par atdevumeem 8 proz. Operācijās no-  
lehma iedarīt katru festideenu Mihzas pagaita  
namā no plkst. 1—4 pēc pusdeenas. Padomes  
fehbes noturēs katru pirmo un trešo mehnešā  
festideenu. Deesu lomu pēc šīs lafēs atvehršā-  
nās spēleja Tomfona lga lhdšdarbiba, par ko  
mīnam leelu leelais palbees! —ais—

### Ahrsemes.

Spanija wehlas peefleetees trejfaweenibai?

Madrides militar-organs raksta: „Muhju  
draudšiba trejfaweenibai ir wehrtiga. 200,000  
labi apbrunoti spaneeshi nam smahdejami un kara  
gadījumā wiau palhdšiba waretu buht iščkīro-  
šā. Mums jarihfojas, lai muhsu politika fāfkan  
ar trejfaweenibas politiku, un mums jacewehro,  
ka kara fabeedriba ar Franziju peefškiru mums  
Franzijas naudas palhdšibu. Zaur fāfāhdu fābee-  
dribu trejfaweeniba eeguhtu tīfdaudš faldatu, zif  
winai wajadšigs, lai buhtu lhdšfwarš pret trej-  
fabeedribu.”

Spaneeshi tā tad peefola Franzijai faldatus  
un par to prafa no Franzijas naudu, jeb, pareifaki  
fāfot, aifnehmumu.

Otrā okeanu kanala buhwe pahr Mikaragwas semes  
fāaurumu.

Šāf leetā firo:

Rikaragwā, 29. (16.) februārī. Kongrešs  
peenehma lhgumu, pehž kura Saboedrotām Wal-  
stīm ir teefiba, buhwet kanalu zaur Mikaragwu,  
kurfš faweenos Atlantijas un Kluso okeanus.

Wafšingtonā, 29. (16.) februārī. Lih-  
gums ar Mikaragwu dod Saboedrotām Walstīm  
teefibu, lhdš ar kanalu eeguht fonselaju h-  
raz lhdži ari jo teizamū flotes at-  
balsta punktu.

**Mešfā.** No galwas pilšehtas Mešfāš  
ahrjemneeti bareem behgot prom uš ostu pilšehtam,  
jo jufas Mešfāš turpinotees. Tahlak fīno, ka  
Madero un Suarezs tihšči no fāuti  
un nefahds wīnu atwabināfānās ušbrukums neefot  
ifdarīs. Wīni weentahrfāhi automobila oifwefti no  
zeetuma, nofahditi pret muhri un nofāuti. Madero  
galwu fehrufšas 5 lobes.

Tahlak fīno no Mešfāš, ka uš deenwīdeem  
pret Jopata dumpineeleem iifuhitīs kara spēhš.  
Jopata brahlīs Eifemijš iiflubinajees par guberna-  
toru Marelas pr. winžē.

Walšis lafē atrajīs fāidras naudas tīfai par  
500,000 rbl.

### Rīga.

**Sauschu labklahjibas weizinafānās  
beedribas** gada iapuzē 14. febr. (Beigas.) Par  
mahtes wefēlibu, lai mafinatu behrnu flimibas un  
miršību. Selzija to nopeetni eewehrojot un — ar  
reprezinošām fēlmem. Padomu kuhdseju fātais  
flipri wairojotees, jo pirmā gada bijufšas tīfai 861,  
bet otrā jau 1479 un pehrn tā trefojā gada jau  
2332 nedelneezes, kurām fneegta palhdšiba ar pa-  
mahzibam. Sāhtumā selzija zeitufēs weizinat ar  
premiām to, ka mahtes pašas fihditu fawus behr-  
nūs; bet tagad wīna attei ušēs no tam, jo tas  
lafšā ir fātras mahtes peenahfums un par peenah-  
fumu iiflhdšānū nepeenahfotees godalga. Selzija  
turpretim zeifšotees atihstīt peenahfuma apfīnu un  
godalgot mahtes tīfai ahrfahrfējos gadījumos. Kur  
tas peerahdotees par wajadšigu. Daudš mahtem  
tomehr neefot eefpehjamš fārtigi fihdit fawus behr-  
nūs aif tam, ka pašām japelna ušturs un jabuht  
pee darba. Šāhdos gadījumos selzija pehž ee-  
fpehjas gahdajot wīnu behrneem fihditajas, mafšajot  
12—18 r. mehnešt, waj ari apgahdajot wefeligu  
peenu. Pašas nedelneezes ari apgahdajot pehž ee-  
fpehjas ar wefeligu ušturu un peenu un pogahjušā  
gada ifdoras 188 mahzinas dāfāadu ušturas lih-  
djella un 4494 pubeles peena; bet fihditajas if-  
mafšajušas 62 r. 50 kop. Peh tam algojot mag-  
zitu fāchlfirdigu mahju, fās apmellefot nedelneezes  
mahjās un fāeefot idam padomus un fofšānū.

Šogag zerams algot wehl otu fāhdu mahju.  
Tāpat eefot nodomats fšogag eerihfot weetu padomū  
došānā Mastawas Ahrrigā, bet Mihilgrahwī tahda  
jau eerihfota. Tur padomus dodot weentēif meh-  
nešt, bet turpmāf došāfot diwreif mehnešt. Panah-  
fumi eefot teizami, jo eewehrojami mafinoetes tīfāf  
nedelneeshā, tā behrnu fāfīrgšānā un miritība.  
Selzija eeguhtu ar fāweem padomeem tīf leelu at-  
fīnu, ka dāfšas mahtes nahfufšas ar fāweem  
behrneem 24—30 reifēs pehž padomā; lai gan  
wīnas peenemot tīfai reifē nedelā. Premijās ifmaf-  
fati 88 r. 44 mahiem par wīnu fawifšālu ušmanību  
doto padomū iiflhdšānā. Pilšehta pabalšā selziju  
fšogag ar 2000 r., bet pabalšitja pehrn ar 1500 un  
aifpehrn ar 1000 r. Rodibinata ari juridiflu pa-  
domū fneegšānās weeta fēewam un mahiem. Še-  
fneegti padomi un eefneegtas atteezīgas fuhdšibas.  
240 fēewetem un wifai eefreepinošā, ka teefu ee-  
fāhdēs peerahdot fawu fimpātiju fāfai selzijas darbi-

bai. Wifai behdiga parahdiba eewehrota, ka Rīgā  
loti atihfotees aborti. Selzija bijufšas barifšānās  
pagahjušā gada ar fāfdeem 8800 fāhādeem gobi-  
jumeem. Pret fāf parahdību fāfarojot ar wiflee-  
lako energiju gan wifpāhrejā nofihmē, gan fawifšāli  
daudšo nahwes gadījumū dehl. Minetos gadījumos  
ween mirufšas 94 mahtes ar afīnu fāfīfšānū.  
Atrastu resp. iiflktu behrnu fātais ari wairojotees  
un, lai gon pilšehta eefot paplafšinojufi pilšehtas  
flimnīgas nedelneeshā un iiflktu behrnu nobatu, to-  
mehr ar to ween wehl tahlu nepeeteefot. Leelāf  
behrnu miršība eefot wafarā un tagad selzija ušnem-  
f wotees ifpehtit fāfīs miršības zehlonus un atrast  
lhdšjellus pret to. Mahfšlīga fihdānu barošānā  
gan neefot weizīnāma, bet daudš gadījumos ari ne-  
eefot ifbehgama. Šāfā fīnā selzija tagad eefot ze-  
rami labi panahfumi zaur Rīgās zentralo moder-  
neeshā, fās rafšojot ari fīndāneem noderigu peenu.

Par laufchu uštura selzijas darbību nodewa  
ifšu fīnojumu tās preefšānees magiftrš L. Ludwīgs.  
Ehdeenu pagatawošānū mahgot pilšehtas elementar-  
fšolās uš Rumpmufšas un Dahries eelam. Pirmo  
apmellefufšas 170 fšolneezes no 8 un otu — 250  
fšolneezes no 7 pirmmahzības fšolam. Dahries eelas  
fšolā mahzības pašneefot ari freemu waloda tapehž.  
Ka leela dala mahzifsti neprotot. Ehdeenu pagata-  
wošānās mahzība neefot eewēfā ari zītās pilšehtas  
elementaršolās tapehž, ka truhfšot mahzību pašne-  
eefju.

Pehž fāweem preefšāfijumeem fāpulzes wadību  
ušnehmees Dr. Hirfšas un rewidents, prahwefts  
Irbē nolāfija pahrifatu par beedribas eenehmumeem  
un ifdemumeem. Tee bijufšā pagahjušā gada 8582  
r. 97 kop. Pahrifatu weenbalšigi peenehma un at-  
lahwa teefošām gadam 10,580 r. leelu budžetu.  
Rohēma papildinat statutu 2. pontu ar nofozījumu,  
ka beedribai teefiba fāfihfot ehdeenu pagatawošānās  
furfus. Amatos eewehleja wifus lhdšfšinejos, bet  
rewidenta Jorbāfā weetā Burhardiū.

Romanowu zifšs 300 gadu jubilejas gadījumā  
uš Pēterburgu braufs: no Rīgās biršās komite-  
jas — komitejas preefšāfēdetajš W. L. Kerkow-  
wifus un wizepreefšāfēdetajš E. Ch. Schwarzš,  
no Leelās Wīlbes — Wīlbes wezafāis R. R. Rīm-  
mels, wezafāis E. J. Kerkowwifus un dokmanis  
J. E. Kariufš, no Majās Wīlbes — eltermanis  
K. B. Jauchš, wezafāis A. R. Wogels un dokmanis  
A. J. Wifšs, un no Guebentšifowu wezafā-  
neefu draudšes padomes preefšāfēdetajš A. E.  
Trifonowš.

Apzeetināja 14. febr. „Arodneeka” redaktoru  
Augustu Witi uš 2 mehnešdeem arefšā, jo newareja  
fāmafāt administratīwo fodu ar 300 rbl. Lhdš  
jānā redaktora preefšā fāhdifšānāi awife ap-  
tureta.

**Sāhdšibas.** Raksti uš 15. febr. fāqli eelau-  
fāees zaur pagrabu alus bodē l. Palifādu eelā Nr.  
2 un nofāgufšā 68 rbl., 2 kabatas pulfštenus un  
dāfšas leetas. Daudawgrihwas eelā Nr. 14, at-  
lahufš Libra Lewi fāfuhnis un nofāgtas 18 wif-  
fās ar diweem gāileem, 50 rbl. wehrtībā. Atmuh-  
fejot Edwarta Kalkwina dšihwofli Artillerijas eelā  
Nr. 68, nafāgtas drehbes par 100 rbl.

### Mahfšā.

**No Rīgās Latveeshā teatra biroja.**  
Swehtdeen, deenas iijahde — Kleifā fāfifšā fātu  
luga „Homburgs prinziš”, bet wafarā —  
afšoto reifšēdelpīra komedija „Sapnis wafā-  
ras nafī”, kura wehl arween modina wifleelāfo  
publifās interefi.

**Apollo teatri,** Grahfinkalnā, swehtdeen, 17.  
febr., plkst. 8 wafarā fāhdam truhzīgām tirdšneezības  
fšolenam par labu teatra iifrahde ar femu eee, as  
mafšu. Iifrahdīs „Taiga”, drama if Sibirijas dših-  
wes 4 zehl. no W. Angarīna. Peh iifrahdes nem  
dalību ne paraftee „Apollo” spēhti.

**„Seemelblāfšmas” tehpās,** Wez-Mihil-  
grahwī, 17. febr., plkst. 5 pehž pusdeenasā A.  
Kraufes fāfē lafšs par Afwafijū. Parangus  
no Afwafijas darbeem nolāfīs M. Rinfā fāfē.

### Tirdšneezība.

**Uhtropes.** 18. februārī, Gogola eelā Nr.  
19, pahršos Mendela Dimfšīgā webeles, pulfštenus,  
pawahri, fāfufmafšānū un zītās leetas 428 rbl.  
wehrtībā. — Tān pašāfā beend, I. Ganību dambf  
Nr. 3, pahršos Johānās Wiegand mebeles 248  
rbl. wehrtībā. — 19. februārī. Freedainē, II. līnijā,  
Kojnita wafarnīgā, pahršos Malwīnes von Fīlipo-  
wifšā fāweeres un mebeles 400 rbl. wehrtībā. —  
25. februārī, Mafija eelā Nr. 31, pahršos Sala-  
mana Lewīna fāfufmafšānās, mebeles un zītās leetas  
312 rbl. wehrtībā. — 27. februārī, Rumurmufšā,  
peh Rīgās, pahršos Krišfāfānā Sorgēna fīrgu 300  
rbl. wehrtībā. — 6. marī, Dfīrnawu eelā Nr. 105,  
pahršos Augāfā Somnera dāfāhdas mebeles 1000  
rbl. wehrtībā.

### Jelgawa

Jelgawas apgabalteefa 11. februārī ifteefāja  
fēfōfšas leetas:

1) Pret laifrakfā „Sāhdšwes” radāfštoru  
Gedertu Eilenbergu, fās apfuhdšets par to, ka 8.  
janwarī fā. g. minetā laifrakfā eewefotijš rakfšu:  
„Karfš waj meers”. Šāfīni rakfšā atrodas fīnās  
par tautu brunofšānos un tautu fāfōfšarpeju fāh-  
wofli meera fārunās, tā ari tahdas fīnās, fāhdas  
aifleeqts ifpāfāt. Teefa Eilenbergi atāfifnoja.

2) Pret Zehrftes pag. 29. g. w. Olgu Skund-  
rat, kura bezembra mehn. beigās p. g. Lufuma  
pag. Sāufupes mahjās dšēmdeufi ahrfāulfšā pe-  
dšiwotu wāhreefāhū fāfhtas behrnīnu un tā lhdšiti  
pāfšēpufi Mehtī fāfē. Apfuhdšetā ifteiza, ka bi-  
jufe pehž dšēmdeefānās beif fāmaras un wehlfaf  
behrnu aif bāilem un fāuna pāfšēpufi. Ahrfšs  
leezīnāja, ka behrnīnāf dšihws peedfīmīs, bet beif  
peenahzīgās apfōfšānās atfāhts, turpat nobēi-  
dšees. Teefa peefšpreeđa Olgai R. 3 nedelas arefšā  
pee polizijas.

**Sāhdšiba.** Nadomas gubernas fāfihdšs W-  
rams Leibš Šch. wirtdams 11. februārī Allunana  
grahmatu weitalā pāfšartēs, gribeifš wairaf ka 60  
pāfšartēs peefāminātees beif naudas, tās pāfšepus  
eewahfdams fābatā. Weitala wādonīs to peefehris  
un nodewīs polizijai. Tā fāfāhdijufi par notifufšo pro-  
fšokolu un wainigo apreefīnāfufi lhdš leetas ifmellefšā-  
nāi. — Šāgares mafpifšonim Rodumam P. — J. nafk  
uš 12. februārī if wīna weitalina Eferes eelā Nr. 27  
ifjagti 10 r. fihfās naudas, kuru tas aiflahjīs fāfē.  
Sagli eekufwufšā weitalinā ušlahufot fehtas durwīs.  
Nidomas krita uš fāhdū J. R., bet ifdarot krati-  
fānū, pee wīna nēla neatrada. Ifmellefšānū  
turpina.

### Walšis if publifās.

Peeprafijums beedribai „Seeweeshā Darbs”.

Zaur fāfō greefšānees pee angāfā min. bee-  
dribas preefšāneezības dehl pāfšāfdrojuma fēedo-  
jumu wāhšfānās leetā Afwafijas balwāi. Zuhfu  
beedribas listē, kura ari mums bij tas gods no-  
wembra mehnefī fihmet fāwus fēedojumus, bij fā-  
fihmetas wairafās fūmas, bet par uofšehlofšānū  
neefam lhdš fāfai deenāf nekāfda fāwitejuma laif-  
rakfšos no Zums atrādufāhi. Listēs pašneefšēja  
bij beedribas fēfretars. Tā fā fāhdos gadījumos  
ār fātras beedribas peenahfums par fēedojumū fā-  
nemfānū fāwitet fāhdā laifrakfšā, tad tahdu rih-  
zību newaram atihf par peelāifšānū. Kad pee  
gadījuma apjautājamēes fēedojumū wāhzejai dehl  
nekāwitefānās eemefta, tad dabujām it lafonifku  
atbildi, ka fāwitetš neteefot tadehl, tā beedribas  
preefšāneezība eefot naidā ar „Dfimtēnes Wehst-  
nefšā” redafziju. Wuhū jādōmā pehž tam, wif-  
pīrms, ka „Dfimtēnes Wehstnefšis” ir weenīgāis  
laifrakfšs Rīgā, kufam buhtu teefības fāwitejumus  
ušnemt un, otrfāhrt, jabrihnas par to, ka beedri-  
bai tīf fāwū ušfātī, ka fāhdū newūht naidū māi-  
fā ar wifpāhribas leetu fāpā. Bet kad nu ari tah-  
du atbildi netirfājam un fīfām preefšā, lai jōu  
nu tad fāwite fānt fāhdā no ziteem weetejeem laif-  
rakfšteem, tad dabujām atbildi, ka fāwāhktā naida  
atrodas beedribas lafē un fā fāwitefānā nefo ne-  
nofihmē.

Eewehrojot wifū angāfmineto, lhdšām bee-  
dribas preefšāneezību, nahft klājā ar pāfšāfdro-  
jumu fāfīni leetā. Wairafū wāhdā R. S.

Red. peefifhme. Augšēfo eefufhijumu  
„Zaunās Deenas Lapas” redafzija leegufēs  
ušnemt.

### Telegramas.

29. (16.) februārī.

**Berline.** Teefa Eibingā ifteefāja  
feifāra Wihelma fuhdšību dehl wīna  
rentneeta ifgēfšānū no feifāra mufšās Kabinēs  
un atrādija fuhdšību tadehl, ka feifārs  
laifus nebij ifdarījis ušteifšānū.

**Karlsruhe.** Slehdija freemu studentu kongrešu.  
Rodibinoto studentu organifāzija ar waldī fēptīnu  
lozetku fāfāhwā Berlinē.

**Sofija.** Walbiba prafa no fōbrānēs ar-  
mijas wajadšībām 50 miljonus.

**Brifēle.** Walbiba eefneehā tautas weetneeku  
namam lufuma projektu par frantšānū un flāmu wa-  
lōdas lhdšīgām teefībām armijā.

**Atenas.** Uš Rodofas fālas turpīnās arefšī.  
Iifraibiti dāfāi greefī fāfarp teem fālas leelāfās pil-  
šehtas mērs un 2 walbes lozetli. Daudīs nemeerā  
ar italeefšū rihfōfšānos.

**Sau-Sebafstiana (Spanijā).** Rodēga teatrs  
un ziti 7 nami.

**Urga.** Šehe nodomats bibinat banku, lai  
weizīnātu tirdšneezību, un eewēf pilšehtas pahr-  
waldi.

**Befina.** Sifšāunās gubernators pašinojis  
walbibai, ka wīnāf fāfihfōjis diwas diwifšās (?),  
kuras gatawas dotees pret Kongoliju.

Atbildīgāis red.: R. Purifš.

Ifdeweja: Sabeedriba „Latveeshā Avīses”.

